EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 16.6.2025
COM(2025) 290 final

ANNEX 12

BIJLAGE

bij

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's

Staat van het digitale decennium 2025: Blijven bouwen aan de soevereiniteit en de digitale toekomst van de EU

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

BEKNOPTE LANDVERSLAGEN

Duitsland

Samenvatting

Duitsland blijft uitblinken op gebieden die verband houden met de ontwikkeling van geavanceerde technologieën, zoals halfgeleiders en edge nodes. Het land heeft evenwel een achterstand wat het aanbieden van digitale overheidsdiensten betreft, beschikt over beperkte digitale vaardigheden en de dekking van het vaste netwerk met zeer hoge capaciteit is onvolledig. Een en ander wijst erop dat meer gerichte maatregelen nodig zijn, ook om de toepassing van digitale technologieën door bedrijven verder te stimuleren.

Duitsland toont een aanzienlijk ambitieniveau in zijn bijdrage aan het digitale decennium, met negen nationale streefcijfers, die voor 89 % in overeenstemming zijn met de EU-streefcijfers voor 2030. Het land volgt zijn trajecten goed: 75 % ervan ligt op schema (rekening houdend met de trajecten voor 2024 die zijn vastgesteld voor vier van de acht geanalyseerde KPI's). Duitsland heeft 33 % van de twaalf in 2024 door de Commissie gedane aanbevelingen opgevolgd door enkele wijzigingen door te voeren door middel van nieuwe maatregelen.

De nieuwe Duitse Bondsregering is begin mei 2025 aangetreden. In het coalitieakkoord schetst de regering ambitieuze doelstellingen voor digitaal beleid en digitalisering, waarbij de nadruk op digitaal beleid tot uiting komt in het onlangs opgerichte Bondsministerie voor Digitalisering en modernisering van de overheid. Dit coalitieakkoord kan leiden tot een versnelde digitalisering van Duitsland, waardoor wordt bijgedragen aan de doelstellingen van het digitale decennium.

KPI digitale decennium(1)	Duitsland				EU		Streefcijfer digitale decennium tegen 2030	
	DESI 2024 (jaar 2023)	DESI 2025 (jaar 2024)	Jaarlijkse vooruitgang	Nationaal traject 2024 (3)	DESI 2025	Jaarlijkse vooruitgang	DE	EU
Dekking vaste netwerken met zeer hoge capaciteit (VHCN)	74,7 %	77,4 %	3,5 %	—	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Glasvezeldekking (FTTP)	29,8 %	36,8 %	23,4 %	—	69,2 %	8,4 %	100,0 %	—
Totale 5G-dekking	98,1 %	99,1 %	0,9 %	—	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Edge nodes (raming)	358	652	82,1 %	—	2 257	90,5 %	—	10 000
Kmo's met ten minste een basisniveau van digitale intensiteit (2)	—	79,9 %	1,6 %	—	72,9 %	2,8 %	91,0 %	90 %
Cloud	38,5 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Artificiële intelligentie	11,6 %	19,8 %	71,0 %	—	13,5 %	67,2 %	—	75 %
Gegevensanalyse	37,1 %	—	—	—	—	—	—	75 %
AI, cloud of gegevensanalyse	58,0 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Eenhoorns	67	69	3,0 %	—	286	4,4 %	—	500
Ten minste digitale basisvaardigheden	52,2 %	—	—	—	—	—	80,0 %	80 %
ICT-specialisten	4,9 %	5,3 %	8,2 %	4,9 %	5,0 %	4,2 %	5,3 %	± 10 %
eID-stelsel aangemeld		Ja						
Digitale overheidsdiensten voor burgers	75,8	78,9	4,1 %	75,8	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitale overheidsdiensten voor ondernemingen	78,6	77,5	-1,4 %	78,6	86,2	0,9 %	100,0	100
Toegang tot elektronische patiëntendossiers	87,0	87,0	0,0 %	100,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Zie de methodologische toelichting voor de beschrijving van de indicatoren en andere maatstaven.
(2) In DESI 2025 wordt verslag uitgebracht over versie 4 van de digitale intensiteitsindex (DII), die vergelijkbaar is met de DII-waarde van DESI 2023 (met betrekking tot het jaar 2022) voor de berekening van de jaarlijkse vooruitgang. Deze is niet vergelijkbaar met het nationale traject dat gebaseerd is op versie 3 van de index.
(3) Nationale trajectwaarde indien deze in het nationaal stappenplan wordt vermeld en indien de indicator is gemeten in DESI 2025 (jaar 2024).

Volgens de speciale Eurobarometer "Digitaal Decennium 2025" is 74 % van de Duitse burgers van mening dat de digitalisering van openbare en particuliere diensten hun dagelijks leven gemakkelijker maakt. Wat het optreden van de overheid betreft, vindt 88 % van de ondervraagden het belangrijk om het probleem van nepnieuws en desinformatie online tegen te gaan en te beperken, en wat het concurrentievermogen betreft, vindt 82 % van hen het belangrijk ervoor te zorgen dat Europese bedrijven groter kunnen worden en kunnen uitgroeien tot "Europese kampioenen" die op de wereldmarkt hun mannetje staan.

Een concurrerende, soevereine en veerkrachtige EU gebaseerd op technologisch leiderschap

Duitsland boekt aanzienlijke vooruitgang bij de uitbreiding van zijn connectiviteitsinfrastructuur, met een 5G-dekking die bijna voldoet aan de doelstelling van het digitale decennium, en een ambitieuze nationale doelstelling voor 100 % glasvezel (FTTP) tegen 2030. Het land loopt voorop op het gebied van het aantal edge nodes en onderneemt proactieve stappen op het gebied van kwantumcomputing- en halfgeleidertechnologieën. Hoewel diverse maatregelen, met name voor FTTP, naar verwachting spoedig vruchten zullen afwerpen, staat Duitsland nog steeds voor uitdagingen. Het ligt achter op de doelstellingen van het digitale decennium inzake gigabitconnectiviteit en worstelt met de toegang tot netwerken met zeer hoge capaciteit (VHCN) in plattelandsgebieden, waar de dekking onder het EU-gemiddelde ligt. Bovendien blijft de beschikbaarheid van FTTP beperkt tot slechts een fractie van de huishoudens, wat neerkomt op de helft van de gemiddelde dekking in de EU. Hoewel Duitsland bijna volledige 5G-dekking heeft bereikt, blijft het werkelijke gebruik op basis van 5G-simkaarten laag. Ondanks het verhoudingsgewijs grote aantal eenhoorns is er nog ruimte om de beschikbaarheid van financiering voor start-ups te verbeteren en hun administratieve lasten te verminderen.

Mensen en de samenleving in de EU beschermen en sterker doen staan

Duitsland staat voor aanzienlijke uitdagingen bij de ontwikkeling van digitale vaardigheden en heeft op dit gebied slechts bescheiden verbeteringen geboekt. De Duitse regering gaat vooruit op diverse gebieden, maar op een aantal belangrijke punten loopt zij nog steeds achter. Dit belemmert niet alleen het gebruik van digitale diensten, maar beperkt ook het vermogen van werknemers om data te gebruiken om zakelijke diensten te verbeteren. Deze kwestie doet er met name toe omdat, volgens het Duitse landverslag van 2024, het gebruik van AI door kmo's werd belemmerd door de beperkte vaardigheden op dit gebied. Toch hebben de Duitse autoriteiten ervoor gekozen om in het nationale stappenplan geen substantiële nieuwe maatregelen op te nemen, maar geven zij er in plaats daarvan de voorkeur aan bestaande initiatieven op hun beloop te laten.

Duitsland beziet deze uitdagingen doorgaans vanuit een ruimer perspectief, waarbij een holistische benadering wordt gevolgd in plaats van elke maatstaf afzonderlijk aan te pakken. Deze methode komt tot uiting in diverse aspecten, zoals de plannen van Duitsland om het aantal ICT-specialisten te verhogen. Niettemin blijft er nog veel ruimte voor verbetering, met name wat betreft het gebruik van elektronische identificatie en de verdere digitalisering van overheidsdiensten. Deze lacunes moeten worden aangepakt om ten volle te profiteren van de kansen die het groeiende digitale landschap biedt en om ervoor te zorgen dat Duitsland concurrerend en innovatief blijft op het wereldtoneel.

Met behulp van digitale transformatie slimme vergroening bewerkstelligen

Duitsland

Duitsland geeft prioriteit aan de dubbele groene en digitale transitie en blijft belangrijke maatregelen uitvoeren, op zowel federaal als staatsniveau. De Duitse bevolking presteert beter dan het EU-gemiddelde op het gebied van de recycling van elektronica, zoals computers, telefoons en tablets, hoewel de totale recyclingpercentages voor IT-apparatuur verhoudingsgewijs laag blijven.

Nationaal strategisch stappenplan voor het digitale decennium

Op 21 december 2024 heeft Duitsland een herzien nationaal stappenplan voor het digitale decennium ingediend naar aanleiding van de aanbevelingen uit het landverslag 2024. Het herziene stappenplan omvatte raadpleging van belanghebbenden. Het plan bevat vijftig maatregelen met een begroting van 102,1 miljard EUR, waarvan 46,8 miljard EUR afkomstig is uit afkomstig is uit overheidsbegrotingen (wat overeenkomt met 1,09 % van het bbp). Er zijn nieuwe streefcijfers toegevoegd voor ICT-specialisten en de digitalisering van overheidsdiensten voor burgers en bedrijven.

De herziening geeft impulsen op het gebied van kwantumtechnologie, AI en connectiviteit, en richt zich op meerdere doelstellingen in bredere maatregelen. Het aangepaste stappenplan zou echter meer kunnen doen om de uitdagingen op het gebied van de digitalisering van overheidsdiensten voor burgers en bedrijven aan te pakken.

Financiering voor en projecten op het gebied van digitalisering

Duitsland wijst 48 % van zijn totale herstel- en veerkrachtplan toe aan digitalisering (13,3 miljard EUR)[1]. Daarnaast wordt in het kader van het cohesiebeleid 2,2 miljard EUR (11 % van de totale financiering van het cohesiebeleid voor Duitsland) uitgetrokken voor de bevordering van de digitale transformatie van het land[2]. Duitsland neemt rechtstreeks deel aan het IPCEI voor micro-elektronica en communicatietechnologieën (IPCEI-ME/CT) en aan het IPCEI voor cloudinfrastructuur en -diensten van de nieuwe generatie (IPCEI-CIS). Het neemt ook deel aan de Gemeenschappelijke Onderneming (GO) EuroHPC en de GO Chips[3].

Het land heeft een bijdrage geleverd aan de Accelerator voor beste praktijken[4] door meerdere beste praktijken te delen in het cluster “Digitale vaardigheden” en in het cluster “Invoering door bedrijven”. In dit verband zijn met name de AI Opportunity Market (MAKI) en het federale IPv6-programma de moeite van het vermelden waard.

Digitale rechten en beginselen

Volgens een ondersteunende studie is Duitsland verhoudingsgewijs actief geweest bij de uitvoering van de **Europese Verklaring over digitale rechten en beginselen**, met in totaal 74 initiatieven en drie nieuwe initiatieven die in 2024 zijn gestart. Duitsland is het actiefst op het

[1] Het aandeel van de financiële toewijzingen die bijdragen aan digitale doelstellingen is berekend aan de hand van bijlage VII bij de verordening betreffende de faciliteit voor herstel en veerkracht. Gegevens voor het laatst geactualiseerd: 16 mei 2025.

[2] Dit bedrag omvat alle investeringen die specifiek gericht zijn op of substantieel bijdragen aan de digitale transformatie in de programmeringsperiode 2021-2027 van het cohesiebeleid. De middelen zijn afkomstig uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Cohesiefonds, het Europees Sociaal Fonds Plus en het Fonds voor een rechtvaardige transitie.

[3] Rectificatie van het landverslag over het digitale decennium 2024 voor Duitsland: Duitsland is geen lid van het EDIC voor netwerkgebonden lokale digitale tweelingen naar het CitiVERSE.

[4] De Accelerator voor beste praktijken (BPA) is een platform dat de lidstaten in staat stelt succesvolle maatregelen en uitdagingen te delen met betrekking tot hun inspanningen om hun streefcijfers en doelstellingen voor het digitale decennium te halen. Beste praktijken worden in het BPA-register gepubliceerd en aan de lidstaten ter beschikking gesteld, en worden gepresenteerd in regelmatige workshops, waarin momenteel aandacht wordt besteed aan drie thematische clusters: “Digitale vaardigheden”, “Groene IT” en “Invoering van digitale technologieën”.

gebied van digitaal onderwijs, digitale opleiding en digitale vaardigheden. Er is minder activiteit vastgesteld waar het erom gaat mensen centraal te stellen in de digitale transformatie. Maatregelen op het gebied van keuzevrijheid lijken de grootste impact in het veld te hebben, in tegenstelling tot maatregelen die zijn gericht op veiligheid, beveiliging en inspraak.

Aanbevelingen

- **Digitale overheidsdiensten:** de digitalisering van belangrijke overheidsdiensten versnellen door aanvullende overheidsdiensten online beschikbaar te stellen, de interoperabiliteit te verbeteren, en front-end- en back-endsystemen digitaliseren.
- **eID**: gerichte maatregelen treffen om de invoering en het gebruik van eID te waarborgen.
- **ICT-specialisten:** gerichte maatregelen nemen om de aantrekkelijkheid van STEM-vakken op school te vergroten om meer jongeren, onder wie meisjes en vrouwen, voor ICT-gerelateerde studies of loopbanen te interesseren.
- **Digitale basisvaardigheden:** de doeltreffendheid van bestaande maatregelen verbeteren en nagaan of meer inspanningen en/of aanvullende maatregelen nodig zijn, met name op het gebied van formeel onderwijs.
- **Connectiviteitsinfrastructuur:** de uitrol van infrastructuur voor digitale netwerken met zeer hoge capaciteit, met name glasvezeloptica, versnellen.
- **Eenhoorns/start-ups:** maatregelen uitvoeren om de toegang tot financiering te verbeteren en de administratieve lasten te verminderen.
- **Cyberbeveiliging:** de inspanningen op het gebied van cyberbeveiliging opvoeren, met name door het bewustzijn onder particuliere en publieke entiteiten te vergroten.